služby jako strážník a nepožíval ochrany podle § 68 tr. z., nýbrž podřadil zjištěný skutek obžalované pod skutkovou podstatu zločinu podle § 98, písm. a) tr. z.

Tento výrok o vině napadá obžalovaná zmateční stížností z důvodů zmatečnosti podle § 281, čís. 4, 9, písm. a) a 10 tr. ř. Zmateční stížnosti nelze přiznati úspěch již proto, že obžalovaná měla býti při správném právním posouzení věci uznána vinnou zločinem podle § 81 tr. z. a vzhledem ke zjištění, že obecní strážník S. byl jí poraněn, odsouzena podle druhé trestní sazby § 82 tr. z., tudíž sazby těžší, než je sazba (nižší sazba § 100 tr. z.), podle níž byl obžalované trest vyměřen.

Podle § 28, čís. 2 obecního zřízení pro Čechy ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 zem. zák., náleží do samostatné působnosti obce zvláště také péče o bezpečnost osob a majetku, a to nejen v zastavěném obvodu obce, nýbrž v celém jejím obvodu (katastrálním území). Obec obstarává tuto péči — nehledě ke starostovi a členům obecního představenstva — obecními zřízenci (strážníky). Pokud nejsou ustanoveni ke zvláštní ochraně určitého majetku, jako na příklad majetku polního nebo rybničního (viz rozh. čís. 2987 a 1546 Sb. n. s. a zákonná ustanovení v těchto rozhodnutích uvedená), není zákonného předpisu, který by činil vrchnostenskou povahu zřízenců obecního úřadu (strážníků), v § 68 tr. z. výslovně stanovenou, závislou na nošení určitého šatu (odznaku) nebo ji omezoval na určitou denní dobu. Okolnost, že obecní strážník obstarává své soukromé záležitosti, nezbavuje ho ani práva ani povinnosti, aby, přistihne-li v obvodu obce v době obstarávání soukromých záležitostí pachatele při porušování právních statků, k jichž ochraně je ustanoven, z vlastního popudu a podnětu se uvázal v úkony bezpečnostní služby, jež je jeho trvalým povoláním a náleží mu tudíž kdykoliv. Zakročil-li obecní strážník S. proti obžalované, přistihnuv ji při polním pychu v obvodu obce V., vykonával tím, pečuje o bezpečnost majetku, úkon spadající do jeho služby a požíval proto ochrany podle § 68 tr. z. Tímto právním hlediskem je opodstatněna bezdůvodnost výtky, uplatněné s hlediska důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 4 tr. ř., že nalézací soud zamítl návrh obhajoby, aby byl jako svědek slyšen starosta obce V. o tom, dal-li strážníku S. příkaz, aby hlídal také v katastru obce mimo obec. Obžalovaná tím, že v úmyslu, aby zmařila služební výkon obecního strážníka S., t. j. zabavení plachty za účelem získání důkazu k jejímu usvědčení z polního pychu, udeřila ho přes ruku, takže mu na ní způsobila poranění, zprotivila se osobě vrchnostenské u výkonu její služby skutečným násilným vztažením ruky a měla proto býti uznána vinnou zločinem podle § 81 tr. z. Jsou proto podle toho, co nahoře uvedeno, bezdůvodné námitky zmateční stížnosti, že nejde vůbec o trestný čin, nebo že jde o některý z mírněji trestných činů (§ 281, čís. 9, písm. a), 10 tr. ř.).

## Čís. 6378.

**Zákon nerozeznává v § 187 tr. z., z čí majetku byla dána náhrada. Je přípustné, aby ji za pachatele dala i jiná osoba, třeba i z vlastního jmění, jen když se pachatel činně zúčastnil nápravy škody tím, že ji sám k tomu přiměl.**

**K pojmu časové určitosti závazku nahraditi škodu ve smyslu § 188, písm. b) tr. z.**

(Rozh. ze dne 18. října 1939, Zm I 425/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti Karla T., otce obžalovaného Jana T., do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný Jan T. uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176 II, písm. b) tr. z. a přestupkem podvodu podle §§ 197, 461 tr. z., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný ve výroku, kterým byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176-II, písm. b) tr. z., a proto i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisících a vrátil věc nalézacímu soudu, aby ji v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl, dbaje pravoplatné části, odsuzující obžalovaného pro přestupek podvodu podle §§ 197, 461 tr. z.

Důvody:

Zmateční stížnost napadá rozsudek z důvodů zmatečnosti podle § 281, čís. 5, 9, písm. b) tr. ř., avšak jen pokud se týká zločinu krádeže podle § 171, 173, 176-II, písm. b) tr. z.

Z důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř. vytýká neúplnost výroku soudu proto, že nalézací soud neučinil předmětem úvahy a) výpověď poškozeného, že celá záležitost byla pro něho vyřízena prohlášením stěžovatele, že mu nahradí jakoukoliv škodu, b) údaj stěžovatelův na policejním ředitelství, že je ochoten nahraditi zjištěnou škodu, c) údaj stěžovatelův, že mu poškozený oznámil konečnou výši škody teprve později. Výtka je důvodná.

Nemá-li býti z dobrodiní § 187 tr. z. vyloučena osoba, která nemá vlastního jmění a vlastního výdělku, nebo která pro nezletilost nebo z jiného důvodu nemůže s ním volně nakládati, sluší slovu »za« v § 187 tr. z. v obratě: »nikoli však jiný za něj« rozuměti ve smyslu »místo a bez něho«, nikoli tedy »v jeho zastoupení«. Pro správnost tohoto názoru svědčí i to, že zákon nerozeznává, z čí majetku byla náhrada dána, takže sluší připustiti, aby za takového pachatele zjednala náhradu škody také jiná osoba, zejména pak za nezletilého pachatele jeho zákonný zástupce, třebaže z vlastního — tedy pro pachatele cizího — jmění.

Za náhradu škody podle § 187 tr. z. třeba však považovati nejen skutečné hmotné vyrovnání škody, způsobené trestným činem, ale i slib, že škoda bude nahrazena, musí však jíti o slib určitý jak co do doby plnění, tak co do výše slíbené náhrady. To plyne z ustanovení § 188, písm. b) tr. z. »když se pachatel zaváže, že poškozenému dá v určitém čase náhradu«, neboť jen nedodržení takového slibu ve stanoveném čase má za následek ztrátu dobrodiní beztrestnosti podle § 187 tr. z. Je proto nesprávný nalézacím soudem všeobecně vyslovený názor, že nějaká záruka nebo pouhé prohlášení otce obžalovaného, že škodu nahradí, třeba se s tím spokojil poškozený, nemohou nijak býti kladeny na roveň požadavku náhrady škody podle § 187 tr. z. Podle toho, co bylo uvedeno, rozhoduje jen to, zda onen závazek otce obžalovaného byl

vzhledem k jeho majetkovým poměrům dostatečnou zárukou, že škoda bude nahrazena v plné výši a včas (§§ 1418 a 904 obč. zák.).

Poněvadž se podle zjištění nalézacího soudu dovědělo policejní ředitelství v P., tedy vrchnost ve smyslu ustanovení o účinné lítosti, o činu obžalovaného dne 27. dubna 1939, kdežto ujednání poškozeného se stěžovatelem jako otcem nezletilého pachatele se stalo dne 26. dubna 1939, byla by splněna podmínka včasnosti náhrady škody, odpovídalo-li zmíněné ujednání požadavkům nahoře vytčeným.

Je tedy otázka uzavření takové dohody rozhodnou skutečností pro posouzení souzené věci a byl proto nalézací soud povinen uvážiti údaje, týkající se uzavření dohody o náhradě škody, jak je zmateční stížnost vytýká.

Když tedy nalézací soud tyto údaje, zvláště údaj, že otec nezletilého pachatele prohlásil, že j a k o u k o l i v škodu nahradí, nevzal v úvahu, a v důsledku toho nezkoumal ani otázku doby náhrady škody, a přijetí zmíněného slibu poškozeným, zavinil tím neúplnost rozsudkového výroku, kterou zmateční stížnost právem vytýká jako důvod zmatečnosti podle § 281, čís. 5 tr. ř.

Bylo proto již z toho důvodu vyhověno důvodné zmateční stížnosti, napadený rozsudek byl zrušen jako zmatečný ve výroku, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže podle §§ 171, 173, 176-II, písm. b) tr. z. a v důsledku toho i ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisících. Poněvadž se nelze vyhnouti nařízení nového hlavního přelíčení, bylo uloženo nalézacímu soudu, aby věc v rozsahu zrušení znova projednal a rozhodl, dbaje při tom pravoplatné odsuzující části, týkající se přestupku podvodu podle §§ 197, 461 tr. z.

Při novém rozhodnutí bude však třeba také uvážiti, že mravním a právním důvodem toho, že náprava škody ruší trestnost pachatelova činu, je předpoklad, že se náhradou škody projevuje úspěšná činnost pachatelova směřující k tomu, aby se odčinilo způsobené bezpráví. Mluví-li zákon v § 187 tr. z. o účinné lítosti, požaduje tím, aby pachatel sám — pokud je to možno — byl činně zúčastněn při nápravě škody, aby tedy — nemůže-li nahraditi škodu sám z vlastního jmění, ať již proto, že ho nemá, nebo že s ním nemůže volně nakládati — přiměl jinou osobu, aby zjednala nápravu. Jen tehdy, když pachatel při náhradě škody činně spolupůsobí, byť i částečně prostřednictvím jiné osoby, přichází mu k dobru ustanovení § 187 tr. z., neboť jen tehdy učinil vše, seč byl, aby dopomohl poškozenému k náhradě škody.

Bude proto povinností nalézacího soudu, aby při novém rozhodování zjistil okolnosti, které by nasvědčovaly takovému činnému spolupůsobení obžalovaného při náhradě škody.

## Čís. 6379.

**K tomu, aby zpráva mohla býti pokládána za zprávu státního úřadu ve smyslu § 2, odst. 1 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n., stačí, že byla po obsahové stránce vydána státním úřadem. Nemusí býti podepsána tímto úřadem nebo jeho zástupcem.**